

Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
The Journal of Social Sciences Institute
Yıl/Year: 2019 – Kış / Winter Sayı/Issue: Ek-1 Özel Sayı
Sayfa / Page: 153-175
ISSN: 1302-6879 VAN/TURKEY
Makale Bilgisi / Article Info - Geliş/Received: 20.10.2019
Kabul/Accepted: 17.11.2019 - Araştırma Makalesi / Research Article

**ULUSAL TURİZM
KONGRELERİNDE ÖRGÜTSEL
DAVRANIŞ ALANINDA
YAPILAN BİLDİRİLERİN
BİBLİYOMETRİK ANALİZİ***

***A BIBLIOMETRIC ANALYSIS
OF PRESENTATIONS IN THE
FIELD OF ORGANIZATIONAL
BEHAVIOR IN NATIONAL
TOURISM CONGRESSES***

Dr. Ahmet GÜMÜŞ

İstanbul Aydın Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Bölümü
ORCID: 0000-0001-7089-5936, ahmetgumus4006@gmail.com

Öğr. Gör. Öznur YEKSAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Gevaş MYO, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü
ORCID: 0000-0001-8748-9221, oznuryeksan@yyu.edu.tr

Öz

Bu çalışmanın amacı örgütsel davranış alanında ulusal turizm kongrelerindeki bildiri kitaplarında yer alan tam metin bildirimlerin hangi konular üzerinde odaklanıldığına ilişkin tespitler yapmaktır. Bu amaçla 2010-2018 yılları arasında ulusal turizm kongreleri bildiri kitaplarında örgütsel davranış alanında yapılan tam metin çalışmaları; kongrenin yapıldığı yıllar, kongrenin yapıldığı üniversite, kongrenin ana teması, bildirinin konusu, bildiriye yazar sayısı, yazarın unvanı, yazarın kurumu, bildirinin araştırma yöntemi ile veri toplama aracı, çalışma alanı, bildiride ele alınan değişken sayısı gibi parametrelerle bibliyometrik analize tabi tutulmuştur. Araştırma bulgularına göre; örgütsel davranış ile ilgili en fazla çalışmanın 2014 yılında Gazi Üniversitesi tarafından düzenlenen Engelsiz Turizm temalı 15. Ulusal Turizm Kongresi'nde olduğu, en fazla çalışılan konuların iş tatmini ve örgütsel bağlılık olduğu, bildirimlerin en fazla iki yazarla yapıldığı görülmektedir. Ayrıca, bildirimlerin çoğunlukla Yrd. Doç. Dr. (yeni unvan adıyla Dr. Öğr. Üyesi) unvanındaki yazarlar tarafından yazıldığı, en fazla nicel veri toplama tekniği olan anket yönteminin tercih edildiği tespit edilmiştir. Bu çalışma; zaman kısıtı nedeniyle yalnızca ulusal turizm kongreleri ve belirlenen parametreler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Ulusal turizm kongrelerinde sunulan örgütsel davranış konularındaki zaman içerisindeki gelişimin ve sürecin takip edilmesi

* Bu çalışma 26-29 Eylül 2019 tarihinde III. Uluslararası Batı Asya Turizm Araştırmaları Kongresi'nde (IWACT) sözlü olarak sunulan bildirinin genişletilmiş biçimidir.

açısından bu çalışmanın, konuya bütünsel bir yaklaşım getirerek, literatüre katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: ulusal turizm kongreleri, bibliyometrik analiz, örgütsel davranış, iş tatmini.

Abstract

The aim of this study is to determine which subjects are focused on full-text papers in the national tourism congresses in the field of organizational behaviour. For this purpose, in the proceeding book of national tourism congresses between the years 2010-2018, full-text studies on organizational behaviour; bibliometric analysis was conducted with parameters such as years of congress, university of congress, main theme of congress, subject of paper, number of authors, title of researcher, institutions of research, research methods, data collection tool, study area of paper, number of variables. According to the research findings, it is seen that most studies related to organizational behaviour were at the 15th National Tourism Congress with the main theme of accessible, which was conducted by Gazi University in 2014, the most studied subjects were job satisfaction and organizational commitment and the reports were made with maximum two authors. In addition, the papers are mostly assisted by Assistant Professor (renamed title as Phd. Faculty Member), the most preferred method of quantitative data collection. In this work, due to time constraints, only national tourism congresses and determined parameters were carried out. In this respect, it is thought that this study will contribute to the literature by bringing a holistic approach to the subject in terms of monitoring the development and process of organizational behaviour issues presented in national tourism congresses over time.

Keywords: national tourism congresses, bibliometric analysis, organizational behaviour, job satisfaction.

Giriş

Küreselleşme, ekonomilerin, toplumların ve medeniyetlerin hızlı bütünleşmesi şeklinde tanımlanan ve üzerinde en fazla konuşulan konulardan birisi olup, turizm de bu olgudan etkilenmektedir (Hjalager, 2007: 437-438). Günümüzde turizm, ekonomik, sosyal ve çevresel değişimlerden etkilenen yüksek büyüme potansiyeline sahip olan sektörlerden biridir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi ülkemiz için de turizm, ülke ekonomisinin gelişmesinde önemli bir araçtır (Smallman ve Moore, 2010: 397; Arseven-Otamiş vd., 2015: 96). Bu bağlamda küreselleşme sonucu artan rekabetle birlikte insan kaynaklarını yönetme ve çalışanların bağlılıklarının sağlanması turizm sektörünün başarıya ulaşabilmesi için önemlidir (Nadiri ve Tanova, 2010: 33). Bu nedenle turizm sektöründe yer alan işletmelerin çalışanların duygularına, tutumlarına, motivasyonlarına ve davranışlarına öncelik vermesi gerekmektedir (İmamoğlu, vd., 2019: 899). Turizm işletmelerinde çalışanların örgütsel davranışın araştırma ala-

nı içinde olduğunu, turizm işletmelerinin şiddetli rekabet ortamında mücadele edebilmesi ve büyüme eğilimini yakalayabilmesi açısından da kullanabilecekleri en kilit değerlerden biri olduğunu söylemek mümkündür.

Turizm sektöründeki işletmelerde önemli bir rekabet değeri olarak görülen çalışanların örgütsel açıdan farklı değişkenlerle olan ilişkileri ulusal ve uluslararası turizm kongrelerinde örgütsel davranış kapsamında sunulan bildirimlerle gündemde tutulmaktadır. Bu açıdan bakıldığında ulusal turizm kongreleri, dinamik bir yapıya sahip olan turizm sektöründeki teknolojik, yönetsel ve sektörel alanda yaşanan değişim ve gelişmeleri takip etmek; ulusal ve uluslararası turizmi geliştirmeye yönelik politik, ekonomik ve işletmecilik ekseninde konuların ortaya konulması ve buradan stratejik avantajlar çıkarılması bakımından önemli katkıları olan kongreler olarak bilinmektedir (13. Ulusal Turizm Kongresi, 2012). Dünyanın her yerinden çok sayıda akademisyen, sektör temsilcileri, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteleri biraraya getirerek, ortak bir platformda bilgi alışverişi, işbirliği ve sorunlara çözümler üretme noktasında fırsatlar sunan ulusal turizm kongrelerine olan katılımın ve bildiri sayılarının da her geçen yıl arttığı da görülmektedir.

Nitelik ve nicelik açısından artış gösteren bu bildirimlerdeki örgütsel davranış konularının çeşitli değişkenler, örneklemeler ve yöntemler kullanılarak incelenmesi, bu konuların bütünsel bir bakış açısıyla bibliyometrik analize tabi tutularak bir değerlendirme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu kanısını doğurmuştur. Bu sebeple yapılan bu çalışmada örgütsel davranış alanı çerçevesinde ulusal turizm kongrelerinde yapılan bildirimlerin bibliyometrik analiz ile incelenmesi amaçlanmıştır. Ulusal turizm kongrelerinde yapılan bildirimlerin bibliyometrik analizle incelendiği çeşitli çalışmaların bulunmasına karşılık, ulusal turizm kongrelerinde örgütsel davranış alanında yayımlanan bildirimleri belirli parametreler ekseninde bibliyometrik analizle inceleyen çalışmalara rastlanılmamıştır. Örgütsel davranış alanında son dokuz yıl içerisinde yoğunlaşılacak güncel konuların ve trendlerin neler olduğunun belirlenmesi, gelişme ivmesinin görülebilmesi ve ilgili literatüre yapacağı katkıları açısından düşünüldüğünde çalışmanın önem arz ettiği söylenebilir.

1. Kavramsal Çerçeve

21. yüzyılın rekabet ortamında değişimlerle karşı karşıya olan örgütlerin ayakta kalabilmesi ve geleneksel iş tanımlarından ve görev sorumluluklarından daha fazla çaba gösteren ve verimli çalışan işgörenlere ihtiyacı bulunmaktadır. (Ahmady, Nikooravesh ve Mehrpour, 2016: 387; Karadal ve Saygın, 2013: 206). Bu ihtiyaçtan ötürü, sürdürülebilir rekabet avantajı sağlamak için örgütlerin, sahip olduğu insan kaynaklarının lider-

lerin desteği ile geliştirilmesi ve potansiyellerinin ortaya çıkarılması gerekmektedir (Acaray ve Akturan, 2015: 479; Deaconu ve Popescu, 2015: 646). Bununla birlikte örgütsel yaşamda işgörenlerin davranışları ile işle olan ilişkileri liderlik, mentorluk ve koçluk gibi birçok faktör tarafından pozitif yönde etkilenmekte ve bunun sonucu olarak örgütsel verimlilik artabilmektedir. Bir anlamda örgütsel verimliliğin sağlanması örgütsel davranış konuları arasında değerlendirilmektedir ki bu alanda birey ve gruplar arasındaki ilişkiler ele alınmaktadır (Mahdi, vd., 2014: 1076; Yıldırım, 2014: 1096). Başka bir ifadeyle örgütsel davranış bireyler ve gruplar arasındaki ilişkileri incelemektedir (Cummings, 1978: 91). Literatürde örgüt içindeki işgörenler arasındaki ilişkilerle onların motivasyonlarını araştıran bir disiplin olan örgütsel davranışın; güç, otorite, kaynak dağılımı, örgütsel destek ve takım çalışması gibi işleri daha iyi yapmaları yönünden yöneticilere fayda sağladığı belirtilmektedir (Shrifian, 2011: 1171). Özetle; hızlı değişen rekabet piyasasında ayakta kalmaya çalışan örgütlerin işgören davranışlarını, işgörenlerin birbirleri ve yöneticileri arasındaki ilişkilerini inceleyen örgütsel davranış disiplinine ve bu disiplini benimseyen liderlik özelliği olan yöneticilere ihtiyaç vardır.

Ülkemizde 1990-1998 yılları arasında düzenli olarak yapılan ulusal turizm kongrelerinde örgütsel davranış konuları farklı örneklem, değişken ve yöntemler ile turizm sektöründeki farklı işletmeler baz alınarak incelenmektedir. Bu kongrelere bir dönem ara verilmiş; 2009 yılında tekrar düzenlenmiş ve günümüzde de düzenlenmeye devam edilmektedir. Ulusal turizm kongrelerinin düzenlenme yılları, düzenleyen üniversite, düzenlenen yer ve sunulan bildiri sayılarının kronolojik sıralaması Tablo 1.1' de gösterilmiştir:

Tablo 1.1. Ulusal Turizm Kongreleri'nin Düzenlendiği Yıllar (1990-2018)

Ulusal Turizm Kongresi (UTK)	Yıl	Düzenleyen Üniversite	Düzenlenen Yer	Bildiri Sayısı
1. UTK	1990	Dokuz Eylül Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	32
2. UTK	1991	Dokuz Eylül Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	35
3. UTK	1992	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	20
4. UTK	1993	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	29
5. UTK	1994	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	12
6. UTK	1995	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	30
7. UTK	1996	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	28
8. UTK	1997	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	23
9. UTK	1998	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	12
10. UTK	2009	Mersin Üniversitesi	Mersin	119
11. UTK	2010	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Kuşadası/Aydın	72
12. UTK	2011	Düzce Üniversitesi	Akçakoca/Düzce	67
13. UTK	2012	Akdeniz Üniversitesi	Antalya	80
14. UTK	2013	Erciyes Üniversitesi	Kayseri	81
15. UTK	2014	Gazi Üniversitesi	Ankara	112
16. UTK	2015	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Çanakkale	108
17. UTK	2016	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Muğla	148
18. UTK	2017	Mardin Artuklu Üniversitesi	Mardin	112
19. UTK	2018	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Afyon	93

Tablo 1.1’de görüldüğü üzere, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Adnan Menderes Üniversitesi tarafından düzenlenen Ulusal Turizm Kongreleri’nin birincisi ile dokuzuncusu arasında yapılan bildirimlerin sayıları 12 ile 35 arasında değişirken, onuncu Ulusal Turizm Kongresi’nden itibaren bildiri sayısında artış yaşanmış; bu yıldan itibaren de bildiri adedinin 67 ile 148 arasında olduğu anlaşılmıştır. En fazla sayıda bildirimlerin 2016 yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi tarafından 17. Ulusal Turizm Kongresi’nde toplam 148 adet bildiri ile, yapıldığı görülmektedir. En az sayıda bildirimlerin ise, Adnan Menderes Üniversitesi tarafından düzenlenen 1994 yılında 5. ve 1998 yılında 9. Ulusal Turizm Kongreleri’nde 12 adet bildiri ile gerçekleştirildiği görülmektedir. 1. Ulusal Turizm Kongresi ile 10. Ulusal Turizm Kongresi arasındaki kongreler aynı üniversite tarafından yapılmıştır. Oysaki 11. Ulusal Turizm Kongresi dışındaki diğer ulusal turizm kongreleri, farklı üniversitelerce gerçekleştirilmiştir.

Bibliyometrik analizler, yapılan çalışmalara ait ilgili ülkelerin veya kurumların bilimsel gelişmişlik seviyesini, bilimsel yayın politikalarını ortaya koyması ve dünyanın çeşitli ülkelerinde yapılan çalışmaların konu başlıklarının niceliği konusunda fikir vermesi açısından önemli olduğu için, bu analize olan ilgi artmıştır (Boyras ve Sandıkçı, 2018: 874).

Bu analize olan ilgi Türkiye’de de önemini korumakta olup; Türkiye’de ulusal turizm kongrelerinde yayınlanan bildirimlerin bibliyometrik özelliklerini inceleyen çalışmaların yapıldığı görülmektedir (Çakıcı, Yıldırım ve Karacaoğlu, 2013: 1429-1447; Yılmaz, 2017: 24-39; Şahin ve Acun, 2015: 213-234; Boyras ve Sandıkçı, 2018: 873-889). Ayrıca, ulusal yönetim ve organizasyon kongrelerinin bildiri kitaplarında yer alan örgütsel davranış çalışmaları üzerine de bibliyometrik çalışmalar yapılmıştır (Yozgat ve Kartaltepe, 2009: 149-165; Turgut ve Beğenirbaş, 2016: 328-354). Bu çalışmada da ulusal turizm kongrelerinde örgütsel davranış konularında yapılan bildirimlerin belirli parametreler doğrultusunda bütünsel bir yaklaşımla bibliyometrik haritası çıkarılmıştır. Bu noktadan bakıldığında bibliyometrik analizler, ilgili ülkelerin veya kurumların bilimsel gelişmişlik seviyelerini, akademik dergilerin veya bilimsel toplantıların yayın politikalarını ortaya koyması ve dünyanın çeşitli ülkelerinde yapılan çalışmalarla ilgili fikir vermesi açısından önem arz etmektedir (Boyras ve Sandıkçı, 2018: 874).

Literatürde örgütsel davranış alanıyla ilgili yapılan çeşitli çalışmalar incelendiğinde; motivasyon ile iş tatmini (Tietjen ve Myers, 1998: 226-231); örgüt kültürü ile iş tatmini (Lund, 2003: 219-236); psikolojik sözleşme, örgütsel bağlılık ile mesleki bağlılık (Millward ve Hopkins, 1998: 1530-1556); kurumsal sosyal sorumluluk ile örgütsel bağlılık (Türker,

2009: 189-204); duygusal bağlılıkla örgütsel destek (Rhoades, Eisenberger ve Armeli, 2001: 825-836); örgütsel bağlılık ile işten ayrılma (Cohen, 1993: 1140-1157); örgütsel sessizlik ile örgütsel vatandaşlık davranışı (Çınar, Karcıoğlu ve Alioğulları, 2013: 314-321); (Acaray ve Akturan, 2015: 472-482); örgütsel iklim ile örgütsel sessizlik (Pozveh ve Karimi, 2016: 120-129) arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Ayrıca dönüştürücü liderlik ile örgüt kültürü (Bass ve Avolio, 1993: 112-121); liderlik stilleri, örgüt kültürü ile örgütsel bağlılık (Acar, 2012: 217-226); örgütsel adalet ile stres (Judge ve Colquitt, 2004: 395-404); örgütsel adalet ile örgütsel vatandaşlık davranışı (Farh, Earley ve Lin, 1997: 421-444); örgüt kültürü ile verimlilik (Denison ve Mishra, 1995: 204-223); örgüt kültürü ile örgütsel gelişme (Denison ve Spreitzer, 1991: 1-21); hizmetkar liderlik ile işten ayrılma niyeti (Jaramillo, Grisaffe, Chonko ve Roberts, 2009: 351-365) arasındaki ilişkiler de ele alınmıştır.

2. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada, 2010-2018 yılları arasında düzenlenen 11.-19. ulusal turizm kongrelerinin bildiri kitabında yayınlanan örgütsel davranış alanındaki bildirimler bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Örgütsel davranış alanındaki bildirimler de kongrenin yapıldığı yıllar, kongrenin yapıldığı üniversite, kongrenin ana teması, bildirinin konusu, yazar sayısı, yazarın kurumu, yazar unvanları, ele alınan değişken sayısı, çalışmanın yapıldığı alan ve araştırma yöntemi ile veri toplama araçları gibi belirli parametreler kullanılmıştır.

2010-2018 yılları arasındaki bildiri adeti toplam 873 olup, bunlardan 113 adeti örgütsel davranış alanında yazılmıştır. Ulusal turizm kongrelerinde yayınlanan bildiri kitaplarının başlığında ‘turizm’ kelimesi geçen bildirimlerin bibliyometrik analizleri önceki çalışmalarda yıllar bazında incelendiği için, bu çalışmada sadece turizm alanında örgütsel davranış alanında yayınlanan bildirimler, örneklem içine alınmıştır.

Bibliyometrik analizde en yaygın olarak kullanılan parametreler; yayın türü (tez, makale, bildiri vb.), yayın yeri (üniversite, dergi, kongre vb.), yayın dili, yazar unvanı, yazar sayısı, araştırma konusu, atıf, anahtar kelime, sayfa sayısı, yayın çeviri durumudur (Boyras ve Sandıkçı, 2018: 874).

Literatürde örgütsel davranışın bireysel, örgütsel ve grup düzeyinde incelendiği görülmektedir. Buradan hareketle ulusal turizm kongrelerindeki bildirimler; bireysel (değerler, tutumlar, duygusal zeka, motivasyon, tükenmişlik, psikolojik sermaye vb. konular); grup düzeyindeki (iletişim, liderlik, çatışma, güç vb. konular); örgütsel (örgüt kültürü, örgüt iklimi, örgütsel adalet, örgütsel güven, etik, insan kaynakları politikaları vb. ko-

nular); iş davranışları (örgütsel bağlılık, örgütsel vatandaşlık, işten ayrılma niyeti, sinizm, mobbing vb. konular) çerçevesinde sınıflandırma yapılmayarak, araştırma kapsamına alınmıştır (Ivancevich ve Matteson, 1990: 10; Şahin ve Yangil, 2018: 376-377).

Zaman kısıtı ve ulaşılabilirlik açısından son dokuz yılın bildirimleri çalışmaya dâhil edilmiştir. Ayrı ayrı dokuz kongrede yayınlanmış toplam 113 adet örgütsel davranış konulu bildirimlerin tümü bibliyometrik analize alınmış; bu amaçla bir bildiri inceleme formu oluşturulmuştur. Bildirilere ait bilgiler 03.07.2019-01.08.2019 tarihleri arasında SPSS 23 istatistik programına aktarılmıştır. Verilerin frekans ve yüzde dağılım oranları ile ortalamaları alınarak tablolarla somutlaştırılmıştır.

2.1. Araştırmanın amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, 2010-2018 yılları arasında düzenlenen ulusal turizm kongrelerindeki toplam bildiri sayıları ile örgütsel davranış konusunda yayımlanan bildirimlerin bibliyometrik analiz ile özelliklerini ortaya koymaktır. Öte yandan, ulusal turizm kongrelerinin ana temaları ve düzenleyen üniversiteleriyle birlikte bu kongrelerdeki toplam bildiri sayılarını ortaya çıkarıp; örgütsel davranış alanında yapılan bildirimlerin toplam bildirimlere nisbi oranını ortaya koymak da amaçlanmıştır.

Bu çalışma 2010-2018 yılları arasında ulusal turizm kongrelerini örgütsel davranış perspektifinde ele alması bakımından önemlidir. Bu noktada turizm sektörü bazında araştırmacı ve akademisyenlerin örgütsel davranış alanında hangi konuları araştırıp, üzerinde yoğunlaştığının ortaya konulması, güncel turizm konularıyla ilgili araştırmacılara yol gösterebilmesi ve gelecekteki ulusal turizm kongrelerine yeni bir bakış açısı kazandırması açısından literatüre faydalı olabileceği düşünülmektedir.

3. Bulgular

Araştırma soruları doğrultusunda SPSS programıyla frekans ve yüzde analizi yapılmış, analizler sonucunda elde edilen bulgular da aşağıdaki Tablolar'da gösterilmiştir. Tablo 3.1'de ulusal turizm kongrelerinin yılı, yapıldığı üniversite ve ana temaları yer almaktadır:

Tablo 3.1. Kongre Yılı, Yapıldığı Üniversite ve Ana Temaları

Yılı	Üniversite	Ana Temaları	Sıklığı	Yüzdesi
2010	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Ana Tema kullanılmamış	14	12,4
2011	Düzce Üniversitesi	Sürdürülebilir Rekabet Avantajının Elde Edilmesi	12	10,6
2012	Akdeniz Üniversitesi	Dünyada ve Türkiye’de Turizmde Yeni Döneme Doğru: Yeni Ürünler, Hizmetler, Stratejiler	12	10,6
2013	Erciyes Üniversitesi	Turizm’de Yenilik	4	3,5
2014	Gazi Üniversitesi	Engelsiz Turizm	21	18,6
2015	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Turizm ve Barış	11	9,7
2016	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Akademi-Sektör Buluşması	13	11,5
2017	Mardin Artuklu Üniversitesi	Kültür Turizmi	17	15,0
2018	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Sağlık Turizmi	9	8,0
Toplam			113	100

Tablo 3.1’de görüldüğü üzere, 2014 yılında Gazi Üniversitesi’nin (21 adet bildiri; %18,6) düzenlediği Engelsiz Turizm ana temalı Ulusal Turizm Kongresi’nde en fazla bildiri yer almaktadır. İkinci olarak Kültür Turizmi ana temalı Mardin Artuklu Üniversitesi’nin düzenlediği (17 adet bildiri; %15) Ulusal Turizm Kongresi bulunmaktadır. 2010 yılında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi’nin düzenlediği (14 adet bildiri; %12,4) ana teması bulunmayan Ulusal Turizm Kongresi’nde ise, üçüncü sırada örgütsel davranış alanında bildiriler sunulmuştur. Tablo 3.2’de kongrelerde sunulan toplam bildiri adedi ile örgütsel davranış alanında yapılan bildirimlerin toplam bildirimlere oransal yüzdesi gösterilmiştir.

Tablo 3.2. Kongrelerde Sunulan Toplam Bildiri Adeti ile Örgütsel Davranış Alanında Yapılan Bildirilerin Toplam Bildirilere Oranı

Kongre Yılları	Toplam Bildiri Sayıları	Örgütsel Davranış Alanında Bildiri Sayıları	Oransal Yüzdesi
2010	72	14	19,45%
2011	67	12	17,91%
2012	80	12	15,00%
2013	81	4	4,93%
2014	112	21	18,75%
2015	108	11	11%
2016	148	13	8,78%
2017	112	17	15,18%
2018	93	9	9,67%
Toplam	873	113	12,95%

Buna göre; örgütsel davranış alanında en çok 2014 yılında 21 bildiri yapılmışken; en az bildiri ise 2013 yılında 4 bildiri ile sınırlı kalmıştır. En fazla sayıda bildiri 2014 yılında yapılmasına rağmen, yüzdesi %18,75 oranındadır. Ancak en fazla oransal yüzdenin 2010 yılında %19,45 olduğu görülmektedir. Bu durumun örgütsel davranış alanında her iki yılda birbirine yakın bildiri yapılmasına rağmen, 2010 yılındaki kongredeki toplam bildiri sayısının 2014 yılına göre daha az olmasından kaynakladığı söylenebilir. Ulusal turizm kongrelerinde toplam bildiriler içinde örgütsel davranış alanında sunulan bildiriler incelendiğinde, bu bildirilerin %12,95 oranında olduğu görülebilmektedir. Tablo 3.3'te ulusal turizm kongrelerinde ele alınan konular sunulmuştur:

Tablo 3.3. Kongrelerde Ele Alınan Konular

Konular	Sıklığı	Yüzdesi	Konular	Sıklığı	Yüzdesi
İş Tatmini	15	7,2	Mobbing (Yıldırma)	3	1,4
Örgütsel Bağlılık	9	4,3	Örgütsel Sinizm	3	1,4
Örgütsel Sessizlik	6	2,9	Psikolojik Sözleşme İhlali	3	1,4
Duygusal Tükenmişlik	5	2,4	Yaşam Doyumu	3	1,4
İşten Ayrılma Niyeti	5	2,4	Birey-Örgüt Uyumu	2	1,0
Liderlik Davranışları	5	2,4	Çalışan Yaşamı Kalitesi	2	1,0
Örgütsel Adalet	5	2,4	Değişim	2	1,0
İş Performansı	4	1,9	Duygusal Zeka	2	1,0
İş Stresi	4	1,9	İş Sağlığı ve Güvenliği	2	1,0
Kişilik Özellikleri	4	1,9	İş Aile Yaşamı Çatışması	2	1,0
Örgüt Kültürü	4	1,9	İş-Aile/Aile-Yaşam Çatışması	2	1,0
Örgütsel Güven	4	1,9	Liderlik Tarzları	2	1,0
Örgütsel Vatandaşlık	4	1,9	Mutluluk	2	1,0
Duygusal Emek	3	1,4	Örgüt İklimi	2	1,0
Hizmetkar Liderlik	3	1,4	Pozitif Psikolojik Sermaye	2	1,0
Kariyer Engelleri	3	1,4	Tükenmişlik Sendromu	2	1,0
Akademik Başarı	1	0,5	Kuşaklar Arası Farklar	1	0,5
Bireysel Özellikler	1	0,5	Memnuniyet	1	0,5
Çalışan Duygularının Yönetimi	1	0,5	Mentorluk Uygulamaları	1	0,5
Çalışan Performansı	1	0,5	Mesleğe Yönelik Algı	1	0,5
Çalışma Yaşamı Kalitesi	1	0,5	Mesleki Yetkinlik	1	0,5
Çalışma Yaşamını Etkileyen Faktörler	1	0,5	Motivasyon	1	0,5
Çatışmada İletişim	1	0,5	Nepotizm	2	1,0
Çok Yönlü Kariyer	1	0,5	Nükleer Kaygılar	1	0,5
Davranışsal Dürüstlük	1	0,5	Örgüt Temelli Özsaygı	1	0,5
Değişim Yönetimi	1	0,5	Etik Dışı Davranışlar	1	0,5
Değişime Direnç	1	0,5	Örgüte Uyum	1	0,5
Dönüştürücü Liderlik	1	0,5	Örgütsel Destek	1	0,5

Dönüşümcü Liderlik	1	0,5	Örgütsel Dışlanma	1	0,5
Duygu Yönetimi	1	0,5	Örgütsel İletişim	1	0,5
Eleştirel Düşünme	1	0,5	Örgütsel Muhalefet	1	0,5
Etik Davranışlar	1	0,5	Örgütsel Özdeşleşme	1	0,5
Etik Dışı Davranışlar	1	0,5	Örgütsel Yenilik	1	0,5
Etik İklim	1	0,5	Personel Güçlendirme	1	0,5
Etik Kültür	1	0,5	Pozitif Tutum ve Davranışlar	1	0,5
Etik ve Sosyal Sorumluluk	1	0,5	Presenteeism (İşte Var Olamama)	1	0,5
Etik Yaklaşımlar	1	0,5	Problem Çözme	1	0,5
Güçlendirme	1	0,5	Psikolojik Sözleşme	1	0,5
Hizmet Performansı	1	0,5	Rekabet Gücü	1	0,5
İletişim	1	0,5	Rekabet Stratejileri	1	0,5
İş Yaşam Dengesi	1	0,5	Romantizm	1	0,5
İş Motivasyonu	1	0,5	Sanal Kaytarma	1	0,5
İş Sahiplenme	1	0,5	Sektöre Bağlılık	1	0,5
İş Yaşam Dengesi	1	0,5	Sınırsız Kariyer	1	0,5
İş Aile Yaşam Çatışması	1	0,5	Siber Aylaklık	1	0,5
İş-Aile/Aile-Yaşam Çatışması	1	0,5	Sosyal Sorumluluk	1	0,5
İşe Alıştırma	1	0,5	X ve Y Kuşakları	1	0,5
İşe Gömülmüslük	1	0,5	Yaratıcılık	1	0,5
İşgören Avukatlığı	1	0,5	Yenilik	1	0,5
İşgören Başarımı	1	0,5	Yenilik Geliştirme	1	0,5
İşgören Yalnızlığı	1	0,5	Yönetici Desteği	1	0,5
İşgören Yeterliliği	1	0,5	Yöneticilerin Liderlik Tiplerine Bakış Açıları	1	0,5
İşin Anlamlılığı	1	0,5	Yöneticiye Güven	1	0,5
İşkoliklik	1	0,5	Yönetime Güven	1	0,5
İşletme ve İşgören Yapısı	1	0,5	Zaman Yönetimi	1	0,5
İşveren Markası	1	0,5	Toplam	209	100
İşyeri Zorbalığı	1	0,5			
Karanlık Liderlik	1	0,5			
Kariyer Beklentisi	1	0,5			
Kariyer Doyumu	1	0,5			

Kariyer Düşünceleri	1	0,5			
Kariyer Engelleri	1	0,5			
Kariyer Motivasyonu	1	0,5			
Kariyer Seçimi	1	0,5			
Kariyer Sonlandırma Eğilimleri	1	0,5			
Kariyer Uyum Yeterneği	1	0,5			
Kişisel Gelişim ve Tutumlar	1	0,5			
Kişisel Özellikler	1	0,5			
Kontrol Odağı	1	0,5			
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	1	0,5			

Ulusal turizm kongrelerinde en fazla çalışılan konuların sırasıyla, iş tatmini (15 adet bildiri; %7,2), örgütsel bağlılık (8 adet bildiri; %4,3), örgütsel sessizlik (6 adet bildiri; %2,9) olduğu görülmektedir. Ulusal turizm kongrelerinde yapılan bildirilerin yazar sayıları Tablo 3.4'te gösterilmiştir:

Tablo 3.4. Kongrelerde Sunulan Bildirilerdeki Yazar Sayıları

Yazar Sayıları	Sıklığı	Yüzdesi
1 yazarlı bildiriler	11	9,7
2 yazarlı bildiriler	65	57,5
3 yazarlı bildiriler	31	27,4
4 yazarlı bildiriler	5	4,4
5 yazarlı bildiriler	1	0,9
Toplam	113	100

Kongrelerde sunulan bildiriler içerisinde en çok iki yazarlı bildirilerin birinci sırada (65 adet bildiri; %57,5), ikinci sırada ise üç yazarlı bildirilerin (31 adet bildiri; %27,4), üçüncü olarak da tek yazarlı (11 adet bildiri; %9,7) bildirilerin sunulduğu tespit edilmiştir. Tablo 3.5'te kongrelerdeki bildiri yazarlarının unvanları gösterilmiştir:

Tablo 3.5. Yazarların Unvanları

Unvanlar	Sıklığı	Yüzdesi
Prof. Dr.	23	9,1
Doç. Dr.	32	12,6
Yrd. Doç. Dr. ¹	66	26,0
Dr. Öğr. Üyesi	5	2,0
Dr. Öğr. Gör.	2	0,8
Dr.	6	2,4
Öğr. Gör.	49	19,3
Araş. Gör.	24	9,4
Trafik Şube Müdür Yrd.	1	0,4
Doktora öğrencisi	4	1,6
Bilim uzmanı	3	1,2
Yüksek lisans öğrencisi	7	2,8
Lisans mezunu	1	0,4
Unvanı yok ²	31	12,2
Toplam	254	100

Tablo 3.5’te görüldüğü üzere kongrelerdeki bildirilerin en fazla Yrd. Doç. Dr. unvanındaki yazarların birinci sırada (66 kişi; %26), ikinci sırada Öğr. Gör. unvanındaki yazarların (49 kişi; %19,3), üçüncü olarak Doç. Dr. unvanındaki yazarların (32 kişi; %12,6) olduğu saptanmıştır. Bildiri hazırlayan yazarların kurumları Tablo 3.6’da gösterilmiştir:

¹ 2010-2018 (21 Şubat 2018’e kadar) yılları arasında yardımcı doçentlik kadrosu bulunduğu için tablolarda o dönemin unvanı kullanılmıştır.

² 2010-2018 yılları arasındaki bazı örgütsel davranış konulu bildirilerde ilk veya ikinci yazarın unvanının yazılmadığı görülmüştür. Bu durumda olan yazarların unvanlarına ‘unvanı yok’ şeklinde belirtilmiştir.

Tablo 3.6. Bildiri Hazırlayan Yazarların Bağlı Buldukları Üniversiteler / Kurumlar

Üniversiteler	Sıklığı	Yüzdesi
Afyon Kocatepe Üniversitesi	23	9,1
Akdeniz Üniversitesi	13	5,1
Aksaray Üniversitesi	2	0,8
Anadolu Üniversitesi	11	4,3
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	1	0,4
Atatürk Üniversitesi	1	0,4
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	11	4,3
Balıkesir Üniversitesi	14	5,5
Bartın Üniversitesi	2	0,8
Başkent Üniversitesi	1	0,4
Batman Üniversitesi	5	2,0
Bilinmemekte	2	0,8
Bingöl Üniversitesi	2	0,8
Celal Bayar Üniversitesi	2	0,8
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2	0,8
Çukurova Üniversitesi	2	0,8
Dicle Üniversitesi	2	0,8
Doğuş Üniversitesi	1	0,4
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	0,8
Düzce Üniversitesi	2	0,8
Ege Üniversitesi	1	0,4
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	1	0,4
Gazi Üniversitesi	12	4,7
Gaziantep Üniversitesi	2	0,8
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	4	1,6
Girne Amerikan Üniversitesi	1	0,4
Hacettepe Üniversitesi	4	1,6
Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	1	0,4
İstanbul Arel Üniversitesi	1	0,4
İstanbul Ayvansaray Üniversitesi	1	0,4
İstanbul Gelişim Üniversitesi	5	2,0

İstanbul Ticaret Üniversitesi	4	1,6
İstanbul Üniversitesi	3	1,2
Kamu kurumu	2	0,8
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	1	0,4
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	1	0,4
Kocaeli Üniversitesi	2	0,8
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1	0,4
Maltepe Üniversitesi	2	0,8
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	7	2,8
Mersin Üniversitesi	20	7,9
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	13	5,1
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	0,4
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	2	0,8
Niğantaşı Üniversitesi	1	0,4
Pamukkale Üniversitesi	2	0,8
Sakarya Üniversitesi	9	3,5
Sinop Üniversitesi	3	1,2
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	1	0,4
Şeyh Edebali Üniversitesi	1	0,4
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	8	3,1
Trakya Üniversitesi	2	0,8
Uşak Üniversitesi	2	0,8
Yaşar Üniversitesi	1	0,4
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	1	0,4
Toplam	254	100

Bildiriye hazırlayan yazarların bağlı oldukları kurumlar incelendiğinde, en fazla sayıda bildirinin Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesinde görev yapan yazarlarca birinci sırada (23 adet bildiri; %9,1) yapıldığı görülmektedir. İkinci sırada Mersin Üniversitesi (20 adet bildiri; %7,9) üçüncü sırada ise, Dokuz Eylül Üniversitesi ile Balıkesir Üniversitesi'nde çalışan (14 adet bildiri; %5,5) yazarlarca yazıldığı görülmektedir. Tablo 3.7'de kongrelerdeki bildirimlerin yöntemleri ve veri toplama araçları bulunmaktadır:

Tablo 3.7. Kongrelerdeki Bildirilerin Yöntemleri ve Veri Toplama Araçları

Yöntem-veri toplama aracı	Sıklığı	Yüzdesi
Derleme	3	2,7
Literatür Tarama	1	0,9
Nicel-Anket	101	89,4
Nitel-Açık uçlu sormaca	1	0,9
Nitel-Anket	1	0,9
Nitel-Bibliyometrik analiz	1	0,9
Nitel-Yapılandırılmış görüşme	5	4,4
Toplam	113	100

Kongrelerde en fazla nicel-anket yöntemiyle veri toplama aracının birinci sırada (101 adet bildiri; %89,4), ikinci sırada nitel-yapılandırılmış görüşme tekniğinin (5 adet bildiri; %4,4), üçüncü olarak ise, derleme yönteminin (3 adet bildiri; %2,7) tercih edildiği saptanmıştır. Tablo 3.8’de ulusal turizm kongrelerindeki bildirilerin çalışma alanı sunulmuştur:

Tablo 3.8. Bildirilerin Çalışma Alanı

Sektörler	Sıklığı	Yüzdesi
Eğitim Kurumları	8	7,1
Gıda İşletmeleri	1	0,9
Havacılık Sektörü	4	3,5
Kamu Kurumu	1	0,9
Konaklama İşletmeleri	20	17,7
Otel İşletmeleri	55	48,7
Restoranlar	2	1,8
Seyahat Acentaları	6	5,3
Turizm İşletmeleri	11	9,7
Yiyecek ve İçecek İşletmeleri	3	2,7
Bulunmamakta	2	1,8
Toplam	113	100

Örgütsel davranış alanında ulusal turizm kongrelerinde en çok bildirilerin otel işletmeleri üzerine birinci sırada yapıldığı (55 adet bildiri, %48,7), ikinci olarak konaklama işletmeleri (20 adet bildiri; %17,7), üçüncü sırada ise turizm işletmeleri üzerine (11 adet bildiri; %9,7) yapıldığı tespit edilmiştir. Kongrelerdeki bildirilerde kullanılan değişken sayıları Tablo 3.9’da verilmiştir:

Tablo 3.9. Kongredeki Bildirilerdeki Değişken Sayıları

Değişkenler	Sıklığı	Yüzdesi
1	38	33,6
2	49	43,4
3	21	18,6
4	2	1,8
5	2	1,8
Değişken yok	1	0,9
Toplam	113	100

Kongrelerdeki bildirilerin en fazla iki değişkenli olarak birinci sırada (49 adet bildiri; %43,4) yapıldığı anlaşılmıştır. İkinci sırada ise tek değişkenli bildirilerin (38 adet bildiri; %33,6), üçüncü sırada ise üç değişkenli bildirilerin (21 adet bildiri; %18,6) olduğu saptanmıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

İnsan kaynağı, global ekonomiler içinde önemli bir yer teşkil eden turizm sektöründeki işletmelerin verimlilikleri ve rekabet edebilirliği açısından kilit bir role sahiptir. Tüm işletmelerde olduğu kadar turizm sektörü içindeki işletmelerin de başarıya ulaşabilmelerinde önemli rolü vardır. Bu bağlamda da örgütsel davranış disiplini içinde işgörenler ile ilgili konulara sıklıkla yer verilmektedir.

Yönetim ve organizasyon biliminin bir alt dalı olan örgütsel davranış, davranışsal araştırmaları gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda her alanda yapılması zorunlu olduğu gibi, örgütsel davranış alanında da evrimsel sürecin tespit edilmesi, hangi konuların seçildiği ve değişkenlerle ilişkilendirildiği, tercih edilen yöntemlerin nasıl bir eğilim gösterdiği gibi süreçlerin izlenmesi önem arz etmektedir. Bu araştırmaların içeriksel ve metodolojik olarak incelenmesiyle, örgütsel davranış alanındaki konuların nasıl bir gelişme eğilimi izlediğini bibliyometrik analizler yoluyla anlamak mümkün olabilmektedir. Bu bağlamda yapılan bu çalışmada da 2010-2018 yılları arasında örgütsel davranış disiplini içerisinde ulusal turizm kongrelerinde yapılan 113 adet bildirin bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmada ulaşılan bulgulara göre, 2010-2018 arasında ulusal turizm kongrelerinde toplam 873 adet bildiri kitabında yayınlandığı, bu bildirilerin 113 adedinin örgütsel davranış alanıyla (%12,95'i) ilgili yayınlandığı tespit edilmiştir. Toplam bildirilerin %12,95'nin örgütsel davranış alanıyla ilgili olduğu, sayıca en fazla bildirin (21 adet bildiri) ile 2014 yılında Gazi Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen Engelsiz Turizm ana

temalı kongrede yapıldığı, en az sayıda bildirinin ise bir önceki yıl Erciyes Üniversitesi'nce düzenlenen Turizmde Yenilik ana temalı Ulusal Turizm Kongresi'nde sunulduğu (4 adet bildiri) görülmektedir.

2010-2018 yılları arasında kongrelerde bildiri sunan yazarların toplamda 113 adet bildiri arasında birinci sırada iş tatmini konusunu, ikinci sırada örgütsel bağlılık ve üçüncü olarak ise, örgütsel sessizlik konuları üzerinde yoğunlaşarak yazdıkları tespit edilmiştir. Duygusal tükenmişlik, işten ayrılma niyeti, liderlik davranışları, örgütsel adalet, örgütsel vatandaşlık davranışı ve iş performansı gibi konular da örgütsel davranış alanında yer verilen konular arasındadır.

Ulusal turizm kongrelerinde sunulan bildirilerin yaklaşık yarısında, iki değişkenli araştırma modeli kullanılmıştır. Ayrıca bu kongrelerde bildiri sunan yazarların otel işletmelerini birinci sırada, ikinci sırada konaklama işletmelerini, üçüncü sırada ise turizm işletmelerini araştırma evrenini / örnekleme dâhil ettiği görülmektedir. Turizm sektörü içinde yer alan bu üç işletme türü örgütsel davranış alanında kongrelerde en fazla araştırma yapılan alanlar olup; araştırmacılar genel olarak turizmle ilgili çeşitli sektörleri evrene / örnekleme dâhil etmişlerdir. Buradan kongrelerde yer alan bildirilerde kullanılan değişkenlerin sıklıkla neden-sonuç ikilisi ekseninde ilişki durumlarının incelendiği yargısına vurgu yapmak mümkündür.

Bildirilerin tamamına yakınında yazarların nicel-anket araştırma yöntemini tercih ettiği görülmektedir. Bu ise metodoloji olarak araştırmacıların nitel araştırma veya karma araştırma yöntemleri uygulama konusunda nicel araştırma yöntemlerine kıyasla daha az eğilim gösterdiklerine kanıt olarak gösterilebilir. Bu amaçla da bilimsel toplantılarda yöntemle ilgili çalıştaylar yapılması ve bu konudaki uzmanlar tarafından katılımcılara seminerler verilmesi, nitel yöntemlere olan ilginin artmasını sağlarken, nicel yöntemlerin bilimsel çalışmalarda daha sıklıkla kullanılmasına imkân verebilir.

Yazarların sunduğu bildirilerin unvanlarında birinci sırada Yrd. Doç. Dr. (yeni unvan adıyla Dr. Öğr. Üyesi) unvanı görülmektedir ve iki yazarlı olarak bildiriler yoğunluktadır. Bunlar arasında Öğr. Gör. unvanındaki yazarların 2. sırada, Doç. Dr. unvanındaki yazarların ise 3. sırada bildiri sundukları, en az bildirinin ise lisans mezunu vb. unvanındaki yazarlarca hazırlandığı görülmüştür. Buradan akademisyenlerin akademik yükselmelerinde önemli rolü olan olan yayın yapmalarında bu kongrelerin önem arz ettiğini söylemek mümkündür.

Çalışmanın diğer bulgularından biri de kongrelerde bildiri sunan yazarların yaklaşık %9'nun Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde akademis-

yen veya öğrenci olduğu yönündedir. Buradan yola çıkarak devlet üniversitesindeki akademisyen veya öğrencilerin ulusal turizmle ilgili kongrelerde bildiri sunmaya önem verdikleri ve bu kongrelere katılım göstermeye çalıştıkları çıkarımı yapılabilir.

Bu çalışmanın ulusal turizm kongrelerinde yapılan örgütsel davranış konularının nasıl bir gelişme gösterdiğini görmek açısından önemli olduğu söylenebilir. Çalışmanın elde edilen bulguları doğrultusunda, örgütsel davranış alanında çalışılan konulardaki eksikliklerinin görülmesi; örneklem ve araştırma yöntemleri tespit etmesi bakımından araştırmacılara ve literatüre katkı sunacağı düşünülmektedir. Bunun yanında kongrelerde sunulan bildirimlerdeki bulguların, turizm alanındaki işletmecilerin örgütsel uygulamalarında yol gösterici olabileceği söylenilebilir. Çalışmanın ulusal turizm kongrelerindeki örgütsel davranış disipliniyle ilgili bildirimleri bibliyometrik analiz yoluyla ele alan kapsamlı bir çalışma olması niteliği bakımından, geleceğe yönelik bu alanda veri tabanını oluşturabileceği öngörülmektedir.

Sonuç itibarıyla zaman ve ulaşılabilirlik nedeniyle çalışmaya dâhil edilmeyen uluslararası turizm kongreleri ile uluslararası diğer bilimsel toplantılarda sunulan örgütsel davranış alanındaki bildirimlerin gelecekteki çalışmalara eklenmesi, parametre sayılarının artırılması öneri olarak sunulabilir. Buna ek olarak gelecekte düzenlenecek kongrelerde araştırmacıların örgütsel yaratıcılık, örgütsel yenilik, girişimcilik ve pozitif psikolojik sermaye gibi farklı konulara eğilim göstermesi beklenebilir.

Kaynakça

- Acar, A. Z. (2012). Organizational Culture, Leadership Styles and Organizational Commitment in Turkish Logistics Industry. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 58, 217-226.
- Acaray, A. ve Akturan, A. (2015). The Relationship between Organizational Citizenship Behaviour and Organizational Silence. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 207, 472-482.
- Ahmady, G. A., Nikooravesh, A. ve Mehrpour, M. (2016). Effect of Organizational Culture on Knowledge Management Based on Denison Model. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 230, 387-395.
- Albayrak, T. ve Kurtcephe, İ. (2012) 13. Ulusal Turizm Kongresi Bildiri Kitabı (Sunuş Yazısı), 13. Ulusal Turizm Kongresi, 06-09 Aralık, 2012, Erişim:http://apbs.mersin.edu.tr/files/muratozdamar/Scientific_Meetings_001.pdf.

- Arsezen-Otamiş, P., Arıkan-Saltık, I. ve Babacan, S. (2015). The Relationship between Paternalistic Leadership and Business Performance in Small Tourism Businesses: The Moderating Role of Affective Organizational Commitment. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 207, 90-97.
- Bass, B. M. ve Avolio, B. J. (1993). Transformational Leadership and Organizational Culture. *Public Administration Quarterly*, 17, 112-121.
- Boyras, M. ve Sandıkçı, M. (2018). Gastronomi Bildirilerinin Değerlendirilmesi: Turizm Kongreleri Örneği, 2013-2017. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6 (4), 873-889.
- Cohen, A. (1993). Organizational Commitment and Turnover: a Meta-Analysis. *Academy of Management Journal*, 36 (5), 1140-1157.
- Cummings, L. L. (1978). Toward Organizational Behavior. *Academy of Management Review*, 3 (1), 90-98.
- Çakıcı, C., Yıldırım, O. ve Karacaoğlu, S. (2013). Ulusal Turizm Kongresi Bildirilerinin Bibliyometrik Profili, 14. *Ulusal Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı*, Kayseri, 1427-1449.
- Çınar, O., Karcıoğlu, F. ve Alioğulları, Z. D. (2013). The Relationship between Organizational Silence and Organizational Citizenship Behavior: a Survey Study in the Province of Erzurum, Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 99, 314-321.
- Denison, D. R. ve Mishra, A. K. (1995). Toward a Theory of Organizational Culture and Effectiveness. *Organization Science*, 6 (2), 204-223.
- Denison, D. R. ve Spreitzer, G. M. (1991). Organizational Culture and Organizational Development: a Competing Values Approach. *Research in Organizational Change and Development*, 5 (1), 1-21.
- Farh, J. L., Earley, P. C. ve Lin, S. C. (1997). Impetus for Action: a Cultural Analysis of Justice and Organizational Citizenship Behavior in Chinese Society. *Administrative Science Quarterly*, 42 (3), 421-444.
- Hjalager, A. M. (2007). Stages in the Economic Globalization of Tourism. *Annals of Tourism Research*, 34 (2), 437-457.
- Ivancevich, M. J. ve Matteson, T. M. (1990). *Organizational Behaviour and Management*, Boston: Bpı Irwin, Second Edition.

- İmamoglu, Z. S., İnce, H., Türkcan, H. ve Akatay, B. (2019). The Effect of Organizational Justice and Organizational Commitment on Knowledge Sharing and Firm Performance. *Procedia Computer Science*, 158, 899-906.
- Jaramillo, F., Grisaffe, D. B., Chonko, L. B. ve Roberts, J. A. (2009). Examining the Impact of Servant Leadership on Salesperson's Turnover Intention. *Journal of Personal Selling & Sales Management*, 29 (4), 351-365.
- Judge, T. A. ve Colquitt, J. A. (2004). Organizational Justice and Stress: the Mediating Role of Work-Family Conflict. *Journal of Applied Psychology*, 89 (3), 395-404.
- Karadal, H. ve Saygın, M. (2013). An Investigation of the Relationship between Social Loafing and Organizational Citizenship Behavior. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 99, 206-215.
- Lund, D. B. (2003). Organizational Culture and Job Satisfaction. *Journal of Business & Industrial Marketing*, 18 (3), 219-236.
- Mahdi, O. R., Mohd, E. S. B. G. ve Almsafir, M. K. (2014). Empirical Study on the Impact of Leadership Behavior on Organizational Commitment in Plantation Companies in Malaysia. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 109, 1076-1087.
- Millward, L. J. ve Hopkins, L. J. (1998). Psychological Contracts, Organizational and Job Commitment. *Journal of Applied Social Psychology*, 28 (16), 1530-1556.
- Nadiri, H. ve Tanova, C. (2010). An Investigation of the Role of Justice in Turnover Intentions, Job Satisfaction, and Organizational Citizenship Behavior in Hospitality Industry. *International Journal of Hospitality Management*, 29 (1), 33-41.
- Popescu, A. M., Deaconu, A. ve Popescu, T. (2015). Organization's Age and Organizational Citizenship Behavior (OCB), Performance Criteria at SMEs Level. Case Study-Bucharest-Ilfov Development Region. *Procedia Economics and Finance*, 22, 645-654.
- Pozveh, A. Z. ve Karimi, F. (2016). The Relationship between Organizational Climate and the Organizational Silence of Administrative Staff in Education Department. *International Education Studies*, 9 (6), 120-129.

- Rhoades, L., Eisenberger, R. ve Armeli, S. (2001). Affective Commitment to the Organization: the Contribution of Perceived Organizational Support. *Journal of Applied Psychology*, 86 (5), 825-836.
- Shrifian, L. (2011). Collegial Management to Improve the Effectiveness of Managers, Organizational Behavior in Educational Institutions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29, 1169-1178.
- Smallman, C. ve Moore, K. (2010). Process Studies of Tourists' Decision-Making. *Annals of Tourism Research*, 37 (2), 397-422.
- Şahin, M. D. ve Yangil, F. M. (2018). Türkiye'de Örgütsel Davranış Yazınına Bir Bakış: 2012-2016 Yılları Arasında Yayımlanmış Üniversite Sosyal Bilimler Dergileri Üzerine İçerik Analizi, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 10 (2), 371-383.
- Şahin, S. ve Acun, A. (2015). Turist Rehberliği Alanının Bibliyometrik Profili (Ulusal Turizm Kongreleri Bildirileri), *Balikesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18 (34), 213- 234.
- Tietjen, M. A. ve Myers, R. M. (1998). Motivation and Job Satisfaction. *Management Decision*, 36 (4), 226-231.
- Turgut, E. ve Beğenirbaş, M. (2016). Türkiye'deki Örgütsel Davranış Yazınına Bakış: Örgütsel Davranış Kongrelerinin Yazar ve İçerik Yönünden Ağ Analizi ile İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 328-354.
- Türker, D. (2009). How Corporate Social Responsibility Influences Organizational Commitment. *Journal of Business Ethics*, 89 (2), 189-204.
- Yıldırım, O. (2014). The Impact of Organizational Communication on Organizational Citizenship Behavior: Research Findings. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 150, 1095-1100.
- Yılmaz, G. (2017). Ulusal Turizm Kongrelerinde Gastronomi ve Mutfak Sanatları Alanı ile İlgili Yayımlanan Bildiriler Üzerine Bir Araştırma, *Turizm ve Araştırma Dergisi*, 6 (1), 24-39.
- Yozgat, U. ve Kartaltepe, N. (2009). Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongre Kitaplarında Yer Alan Bildirilerin Bibliyometrik Profili: Örgüt Teorisi ve Örgütsel Davranış Bildirileri Üzerine Bir Araştırma, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 4 (1), 149-165.